

[Ingmar Wagner.]

magter at klare ungdommens faglige uddannelse.

Der er ingen tvivl om, at i forbindelse med den industrielle udvikling vil værkstedsskolerne i mange fag være fremtidens lærested. Der må gås i gang med denne store opgave allerede nu; det er glædeligt, at ministeren kan fortælle, at man nogle steder overvejer spørgsmålet, men der må udarbejdes en plan, også for at forhindre, at antallet af ufaglærte unge vokser uforholdsmæssigt stærkt i de nærmest kommende år. Vokser antallet af ufaglærte unge, vokser også faren for en endnu større arbejdsløshed end den, vi kender til for tiden. Jeg er enig i, at fremover vil det måske blive anderledes at være ufaglært, end det er i dag, på baggrund af de krav, der stilles, og på baggrund af den udvikling, vi er inde i, men selv om det ser sådan ud, og selv om læretiden nedsættes, dagskoleundervisning indføres og uddannelsesmulighederne suppleres med værkstedsskoler, er der fortsat et stort problem at løse med hensyn til de ufaglærtes videre uddannelse. Jeg fik det indtryk, at ministeren er indstillet på, at der skal gøres noget her.

Så er der en ting til. Efter min opfattelse er skolen i dag alt for lidt forbundet med den tilværelse, der venter de unge efter skoletidens afslutning. Dette vigtige problem må løses samtidig med, at skolen for ufaglærte gøres mere effektiv. Jeg ved, at den nugældende lovgivning indeholder en række uudnyttede muligheder. Der kan oprettes kursus, og den arbejdstekniske skoles virkeområde kan udvides. Vi hørte nu tallet 350 elever på de arbejdstekniske skoler, men det forslår jo som en skrædder i helvede over for det store antal, det drejer sig om.

Når det gælder en videregående uddannelse for de ufaglærte, kan vi lære meget af vore broderlande. Der er også visse ting i gang i Danmark — jeg tror, det er i Århus — men vi kan lære meget på dette felt af Norge og Sverige. Det samme gælder

Østrig og Schweiz, der gennem en årrække har haft en videregående uddannelse for ufaglærte, også efter en 8-årig eller 9-årig skoleuddannelse, som er langt mere erhvervsvejledende og forberedende end den, vi kender til.

Skal Danmark klare sig i konkurrencen med udlandet, er det uhyre vigtigt, at vi følger med på det uddannelsesmæssige område. Vi må have en stor stab af dygtige fagarbejdere samtidig med, at der gives de ufaglærte gode betingelser — det var ministeren også inde på — for specialistuddannelse af længere eller kortere varighed.

Jeg vil derefter gå over til en kort gennemgang af nogle sider af den videregående boglige uddannelse.

Ved fremsættelsen af dette forslag til beslutning nævnte jeg, at langt de fleste gymnasier er overfyldte, og nu fik vi tallene for nye gymnasier. De slår ikke til. Det er tvingende nødvendigt, at vi udvider de bestående gymnasier, og at der opføres et større antal nye. Ifølge oplysninger fra gymnasielærernes organisation er der meget langt igen, før vi når forhold, som nærmer sig det ideale. Det samme gælder desværre universiteterne og de højere læreanstalter. For blot at imødekomme de store årganges mindste krav: at blive ligestillet med gymnasiasterne af i dag, må der indrettes 317 nye gymnasieklasser eller bygges 25 nye gymnasier. Alligevel slår dette ikke til. Der mangler ca. 400 gymnasielærere for blot at holde trit med udviklingen.

Situationen ser sort ud ved universiteterne og en række læreanstalter. Nu har vi hørt om en 10-årig byggeplan, og forhåbentlig kommer der hurtigt noget i gang, men lad mig nævne et groft eksempel på vanskelighederne, som er fremført for kort tid siden af Studenterrådet ved Københavns universitet. Man rettede herfra en henvendelse til universitetets ledelse for at få forbedret — som studenterne siger det — de skandaløse lokaleforhold. En række af auditorierne er forsynet med møbler, som har været udslidt i årtier. De er elendigt